

BARSI HIRLAP.

Politikai hetilap. Megjelenik minden csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, egyes szám 20 fillér. Hirdetmények beiktatása jutányosan számíttatik. A „Nyílt tér” sorának közlési díja 50 fillér.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos
Dr. TÖRÖK MÓR.

A lap szellemi részét illető kéziratok a szerkesztőség, hirdetmények és pénzküldemények a kiadóhivatal címére küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

A magyar néphez.

Verje meg az Isten valamennyi átka,
A ki becsületét áruba bocsátja!
Mert az igaz embert nem arra nevelték,
Hogy pénzért eladja hitét, szavát, lelkét!...
Rosszabb a kutyánál — mert az legalább hű —
A ki magát gyáván, hitványul eladja!
Verje is az Isten, a hatalmas Isten
Rettentő haragja!

Nem magas fal óv meg, nem a márványtető.
Földrengés ledönti, megeszi az idő.
Nem a vas, nem a kő —: egy sem állhat ellen!
A mi örökké tart, egyedül a jellem!...
Templom szentélyéből a kufárt kiverte
Jézus nagy haragja!...
Verje meg az Isten, aki magát gyáván,
Hitványul eladja!

Nemzetek nagysága a jellemen épül.
Erejet meríti a polgár szívéből.
Áll is az, mint a tölgy, az erdő királya,
Mely a zugó szélvész daczosan kiállja.
De átok a népre, mely kincses kerítők
Talpaihoz szédül!
Elpusztul az Isten, a hatalmas Isten
Megtörő kezétől!...

Pusztuljon is!... Nem kár!... Az a faj ne éljen,
Akiből kiveszett a nemes szemérem!
Én Uram! Be gyászos, csüggedt az ilyen nép!
Mintha az időből a hajnal kiesnék!...
Rabszolgát csinálhat a legelső zsarnok
Könnyedén belőle!...
Megveri az Isten, a hatalmas Isten,
És elfordul tőle!...

Senki sem tehet túl büszke magyar népen,
Ha elszánt akarat lobog a szívében!
Ha emelt homlokkal, bátran megy előre,
Mint a jog, igazság rendületlen őre!...
De az árulónak, lelkét eladónak
Romlás a jutalma!
Elsöpri a földről a haragvó Isten
Rettentő hatalma!...

Rajta magyar! Válaszsz:... Légy a régi hős nép,
Akinek a rozszzal küzdeni dicsőség!
Nemzeted nagysága, szép függetlensége
Legyen a vallásod —: s minden bajnak vége!
Égjen a becsületért, mint az oltár lángja,
Tiszta lobogással, örökös szent hévvel:
És megáld az Isten, a hatalmas Isten
Mind a két kezével!

Abrányi Emil.

A néphez.

A leghitványabb erkölestelenség fekélyével fertőztették meg a magyar hazafiság tiszta levegőjét.

Már messziről büzlik ezeknek a rüh átkáknak az undok szaga, a mely magyar ember orrának annyira utálatos, hogy messziről is csavarja.

Honnét és miért ez ocsmányság?

A magyar alkotmány szent küzdelme a hitvány gaz lázadókkal. Kik békében, boldogan és megelégedetten élnek a honban, az igaz hű magyar hazafiak: a szent szabadságot védelmezik a gazok, a némberek ellen.

Lehet-e más alkalmasabb és biztosabb eszközökhöz és fegyverekhez nyulni azoknak, akik ilyen egekbe nyuló magasztos czélokért vették fel a küzdelmet?

Egy rejtélyes tényállást, talán inkább kérdést és kérdésbe oltott megoldást adtunk elő, melynek a folytatása nem volna az alábbiakban, bizonyára a tömlőcz rothadt levegője várna reánk, mert izgatóst, mert lázítást meg Isten tudja mi mindent olvasnának bele oly időkben, a midőn nem független

hazafias, böles, felvilágosodott birák vigyáznak ebben a szerencsétlen országban a türhetően sértetlenül álló személyes szabadságra. S most közel vagyunk ahhoz az időhöz, hogy alkotmányunknak ezen legszűkebb fellegetvárát is fel kell adnunk, mert most nagyobb érdekekről van szó, most nem személyekről, egyesekről, most nagy országos érdekekről, most, mint jeleztük, egekbe nyuló magasztos eszmékről van szó, a mikor csak egy igazság létezik, hogy a czél szentesíti az eszközöket.

Talán megzavarodott agynak gondolataiként tűnnek fel, a mikről itt szót ejtettünk, de ha rá gondolunk arra, hogy micsoda gyalázatos, micsoda aljas, micsoda erkölestelen játék folyik ebben az országban, akkor valóban nem csuda, ha az agy megtagadja a rendszeres gondolatfűzést.

Igen is, fenntartjuk mind ezeket a jelzőket, mert sokkalta kevesebbet fejeznek ki a valóságnál, mert nincs az a nyelv, a melynek megfelelő szava volna az állapotok igazi jellemzésére.

Te értelmes, te okos magyar nép, te nem tudod, hogy mit üz-

nek belőled, mit üznek a te lelkedből, — a te szivedből, — a te eszedből?

Nem tudod! — mert ha tudnád, nem tennék veled, nem mernék veled tenni, mert akkor kitörne belőled az a félelmetes erő, mely miként az alvó kráterből hirtelen kitóduló tüzes füstoszlop megsemmisíti, elpusztítja elbizakodott környezetét.

Arról akarnak véled te értelmes, te okos magyar nép tanubizonyosságot szereznii, hogy a te alkotmányod, vagyis a te nemzeti létednek nélkülözhetetlen feltétele szempontjából semmi szükség sincs arra, hogy azok, a kiket a te szószólóidnak választottál meg, ugy és akkor beszélhessenek, szólhassanak a te érdekedben, amiként és amikor ők maguk jónak látják.

Arról akarnak veled tanubizonyosságot szereznii, hogy a te nemzeti léted nélkülözhetetlen feltétele szempontjából semmi szükség sincs arra, hogy a midőn vér- és pénz-áldozatot kérnek tőled, hogy akkor eszmecserét válthassanak a te képviselőid, hogy meggyőzzék, hogy felvilágosítsák egymást.

És azt hiszik és azt hirdetik, hogy te hamisan fogsz vallani, hogy te nem leszel képes a jót a rossztól megkülönböztetni és így vagy jobbtudomásod és meggyőződésed ellenére leszel tanu, vagy beszámíthatatlan állapotban.

Hát nem jobbtudomása és meggyőződése ellenére mondhatja azt magyar ember, hogy a korlátlan szólásszabadság csak az alkotmány kárára, csak az alkotmány rovására szolgál és nem megfordítva, s ha nem jobbtudomása és meggyőződése ellenére mondja, akkor nem nyilván ügyefogyotthülye?

De ha azok, a kik sem arra nem számíthatnak, hogy magyar ember az eszét elveszítse, sem arra, hogy szándékosan és tudva hamisan tanuskodják, mégis arra mernek vállalkozni, hogy a mostani képviselői választásokkor te magyar nép ezekre a kérdésekre az ő szájuk ize szerint fogsz felelni, mit gondolsz csak?

Azt-e, hogy a kérdést csak úgy adják fel, hogy arra józan eszed szerint tudj megfelelni? Oh nem. Ha így adnák fel, nem volna értelmese, hiszen előre tudnak mit fogsz felelni. Félre vezetnek, megzavarnak, az egyenes útra rá fogják, hogy görbe s a görbéről, hogy egyenes. Mert van hozzá eszközük, hogy ezt a természetellenességet előidézhessek. Mindenféle eszközük van. Van hatalmuk, mely félelmet ébreszt s a félelem ellenése a szabad akaratnak. Van olyan eszközük, mely a hiúságot tudja növelni, ébreszteni és a rang, tisztségek és egyéb kitüntetések erre éppen alkalmasak. Hogy pedig a hiúság az ész fogyatékos, a szabad akarat legalább is kétséges, nyilván nem szorul bizonyi-

tásra. De van még más eszközük is: a kincs, amely az embernek egy másik gyöngeségét szüli és fejleszti: a kapzsiságot, mely nyilván szintén korlátja a szabad akaratnak.

S ki tudna mindent felsorolni, ki tudná megmondani azt, hogy mi mindenféle módnak és eszköznek kell lenni arra nézve, hogy hamis vallomást csikarhassanak ki belőled.

Azt hitetik el veled már előre, hogy azok, akik oly sokféle eszköznek az igénybe vétele dacára is meg tudják őrizni szabad akaratukat, józan eszüket, józan belátásukat, tiszta becsületet, meg nem vesztegethető jellemüket, nem felvilágosítanak mindezekről az eszközökről és nem visszatéríteni igyekeznek abba a természetes állapotba, a melyben a kísértések előtt voltál, vagy a melyben kell hogy megmaradj az esetleges kísérletezések után is, hanem hogy azok, a kik téged így kioktatnak, azok tulajdonképpen nem mások, mint alávaló népbolondítók. S mert egyébként is gondoskodnak arról, hogy az ő szavuknak adj hitelt, mi sem könnyebb, mint hogy ezek a népbolondítók nem csak népbolondítók gyanánt állítatnak eléd, hanem még csalóknak is, akik ellened törnek, életed, jellemed, érzelmeid ellen.

Hát nem kell neked megzavarodnod ezektől? hát nem hitvány galádság ez? hát nem undorító ocsmány piszok ez?

Te okos és felvilágosodott magyar nép! térj eszedre és ne hidd, hogy ezek az önzetlen, derék hazafiak a népbolondítók, a népcsalók?

Te okos és felvilágosodott magyar nép! ne hidd, hogy akik téged kioktatnak, kik téged abból a

fekélyes piszkos levegőből kivézetni akarnak, hogy azok ellened törnek, hogy azok téged lázítanak. Mert tudod, mi az igaz?

Igaz, szinigaz az, hogy ezek a népbolondítóknak kihíresztelt önzetlen, derék hazafiak, a kiket úgy hívnak, hogy ellenzéki képviselő-jelöltek a ti javatokra, a ti érdekekben egyesültek egymással, mert veszélyben a haza, veszélyben az alkotmány.

Már beszélni sem lenne szabad a magyar nemzet képviselőinek? Hát már mindennek úgy kell történni ebben az országban, amint ránk parancsolják?

Már saját pénzünk felett sem mi rendelkezünk, már saját fiaink, már saját vérünk felett sem mi rendelkezünk? Hát akkor mi nekünk neveznek bennünket szabad polgároknak? Hiszen akkor mi csak igavonó barmok vagyunk!

Ezek a lázítók akarják megmenteni az alkotmányt, a nép szabadságát, a nép jogait.

Szent és magasztos küzdelem folyik most ez országban.

És ezt a küzdelmet te okos és felvilágosodott magyar nép! a te segítségeddel kell megvívni, mert te a piszkos levegőben megélni nem tudsz, mert te a megvesztegetés rühátkáit meg nem tűröd testeden, mert téged erkölestelen eszközökkel félrevezetni, ámtítani, megcsalni nem lehet.

Egyre kérünk te okos felvilágosodott magyar nép: Legyen erőd a csábításoknak, a kísértéseknek ellentállani.

Dr. Török Mór.

Karácsonyi Sándor programbeszédje.

(Az aranyosmaróthi egyesült ellenzék pártgyűlése.)

Az aranyosmaróthi egyesült ellenzék végre tényekkel állt elő. Eddig is nemes

TÁRCZA.

Rácz Pista és Éber Gyurka története.

Írta: Korentsy Sándor K.

(Vége.)

Ekkor végig zúg a levegőn: Schlick tábornok feje! A lövés csak azért történt, hogy utána értsék a szót. Nem bukott le senki, de a labancz eszeveszetten iramodott el. Jó hogy nem volt már víz az árkokban.

Ki lett volna más, aki a fejet felvitte mint Lajcsi, a csikós. De hogy volt a Schlick feje. Node a labancz még az égrengést is ágyudörgésnek véli.

Lajcsira most — legalább is — hadnagyvi rang várt, de mi neki az?

Előbbre való hogy otthon is tudják a dolgot. Letűzte a lándzsát. Leosont a osont a várfaláról menekült a sarzsi elől, azaz hogy azért amiért már mondták.

El is mondta szépen rendje-módja szerint az Ocskóra való meneteltől a zászló kitűzéseig.

Mégse vitte el hiába azt a zászlót az ocskói várból Rácz Pista! Meg is kapta érte a rangot; ő lett a verebéli századnak a kapitánya. A vár bevétele után ismét teltek a kupák és hangzottak a nóták.

Rácz Pista neje az atyai háznál volt. Pista most hozzá kívánczozott, mivel már kötelességét megtette. Utnak is indultak, akik Verebely felé laktak. A községekben el-elmaradostak, akik hová valók voltak.

Győröd községet elhagyták, már a csikós, aki tudván ura érkezését, — nehogy egyedül jöjjön a sötétben — elébe ment. Összejöttek, de Lajcsi vesztere, mint kellemetlent — elfogták és ahogy' a többi: szállították Földvára.

Ekkor Éber Gyurka egy embert hagyott csak maga mellett, akinek meghagyta, hogy messziről kísérelje. Ha a célhoz érnek odaköti egy fához a lovát, onnét vigye el, de másnap jóval hajnal előtt, — még a homályban — ismét ott legyen a ló.

Mikor Gyurka egyedül maradt, árkon-szántáson keresztül Kőrösre ment. Jól tudta, hogy várják, de nem őt, hanem Pistát. Juliska messziről hallotta a lovat, sájnálta Pistát, hogy ily járatlan uton jön. Messze Kőröstől találkoztak Juliska és Gyurka. De ekkor már sötét is volt.

Az örömtől duzzadhatott szíve Juliskának, mikor látta párját, de csak az Isten hozott után vette észre, hogy csalódott. A gyöngye nő e férfi karjaiban elalélt. Mily különös a nő érzelmek világa?

A viszontlátás öröme beleléte magát s csak a személyváltozás lepte meg. — Hát te vagy?

— Én, ugye nem gondoltad?

Ha valakit szerettünk, — váljék bármily gonosztevé, mondjanak felőle akármit, — a szívünk nem változik meg.

Ha valakit szerettünk s később más lett életpárunkká: igazán csak az első vésődött szívünkbe.

— Miért hagytál el Gyurka?

kitartással ápolt az igaz magyar hazafiság szent eszméit, szította a soha ki nem alvó hazafias tüzet e lap hasábjain. De eddig csak az elvekért harezolt, most pedig küzd az elvek megtestesítőjéért, a férfiért, a kinek diadaláért érdemes és nem eredménytelen munka küzdeni: Karácsonyi Sándorért, az aranyosmaróthi választókerületnek egyesült ellenzéki programmal fellépett képviselőjelöltjéért. Erőt ad a hareznak, kitartást a küzdelemnek az, hogy az igazság védelme mellett nem lehet elbukni. Győzedelmeskednie kell egyszer már az igazságnak, hisz él még a magyarok Istene, ki megsegíti félig rabigába sülyedt szegény, árva nemzetét!

Karácsonyi Sándor az az ember, aki a legnagyobb teljességgel megérdemli a bizalmat, melyet beléhelyeztünk. Megérdemli, mert hiszen mindig az igazságot szolgálta. Nem új ember, régen ismeri őt már mindenki, szeretetet és tiszteletet vívott ki magának, nemcsak elveinek hívei, hanem politikai ellenfelei sorában is. Csak örülni tudunk, midőn az ő kezében látjuk azt a zászlót, a melynek diadaláért, mint az igaz ügy egyszerű közvatonája, már évek hosszú sora óta küzdött. S az ő keze erős, biztos kéz, megvédi a zászlót s azokat az elveket, melyeket reá irtunk: a hazaszeretet, szabadság és függetlenség szent eszméit!

A verebélyi járásban tartott diadalmas körutja után folyó hó 16-án Aranyosmaróthon, a választókerület központján tartotta programbeszédjét. A határtalan lelkesedés, melylyel fogadták, kétségbevonhatatlan előjele a diadalnak, azon szent eszmék győzedelmének, melyekért, ha úgy kellene, életünket és vérünket is feláldoznánk!

Már kora reggel pezsgett a város, a programbeszéd híre futó tüzként terjedt mindenfelé. Bejöttek a környék közeli falvainak választópolgárai is, azok is, akiknek már elmondotta Karácsonyi Sándor az ő nemes eszméit. Eljötték, hogy még egyszer hallják az ő ajkáról azokat a szavakat, melyek a hazaszeretet szent lángjával gyújtják lelkesedésre a magyar sziveket.

Csoportokba verődött a nép. Várta, türelmetlenül, kíváncsian várta eljövését. Leste a tornyon, mikor fordul az óra mutatója a XI-es felé, amikor megérkezését vártuk. S azután egy hullámzó áradatban megingult a körülbelül 1000—1200 főre te-

hető néptömeg. A zene hangjai a kistapolcsányi-ut felé vezették a díszmenetet.

Elöl az aranyosmaróthi lelkes ifjuság haladt egy csoportba verődve. Egymás mellett emelkedtek ég felé a karsu Karácsonyi-zászlók s a hármassal még ragyogóbbra festette a ragyogó téli nap-sugár.

Nem kellett sokáig várni. Nemsokára feltűnt a felbogozott robogó kocsi, mely Karácsonyi Sándort hozta. Lelkesedett éljenzés fogadta s mikor megállt, Dr. Török Mór, aranyosmaróthi ügyvéd mondotta el fogadóbeszédjét.

Tolmácsolta azt a rajongó szeretetet, melylyel az aranyosmaróthi egyesült ellenzék elveinek képviselőjét: Karácsonyi Sándort várta. Kifejezte azt a tántoríthatatlan ragaszkodást, melylyel iránta viseltetnek s törhetetlen bizalmat, melyet leginkább megmagyaráz kimagasló egyénisége. Majd kérte őt, hogy lépjen be oly szívesen ebbe a városba, mint amily örömmel, egy szívvel, egy lélekkel vártuk mi őt!

Szavai nyomán többször felharsogott az éljen, de a beszéd befejezése után oly orkászzerűleg tört ki, hogy kifejezést adjon, — bárcsak szerényen, — annak a lelkesedésnek, mely az igaz ügy minden hívőjének szívét dobogtatja.

Lassu menetben vonult a tömeg. Körülfogva zászlókkal a képviselőjelölt kocsiját, lelkesen énekelte a Kossuth-nóta szíveshözölő dallamára:

„Van minékünk becsületünk;

Karácsonyi lesz követünk!

Éljen a haza!”

Mindenütt, — amerre csak feltűnt a hullámzó áradat, más, forróbb, igazabb lelkesebb lüktetésre dobogtatta a sziveket! Mintha csak egy ellenségtől körülrárt város megmentőjét, felszabadítóját ünnepelné!

A Pető-féle szinkörbe volt a gyűlés hirdetve. A terem zsufolásig telt meg, oly annyira, hogy az egyik pillanattal később jövők már csak a termen kívül, a kertben, a hideg havon állva hallhatták! De fájni, nem fáztak, hisz hevitette őket a lelkesedés belső tüze!

Dr. Török Mór állt fel először az emelvényre. Karácsonyi t, — ugymond — nem kell ajánlani. Legjobban ajánlják őt multja, az a kitartó harez, melyet elveitől oly törhetetlen buzgalommal küzdött mindig végig. Aki ily erővel, ily lelkesedéssel, buzgalommal tudott küzdeni ed-

dig, az nem fogja tudni egyéniségét megtagadni most sem. Az aranyosmaróthi kerület polgárai csak nyerhetnek vele, mert benne egy igaz magyar hazafit, a hazaszeretet lelkes apostolát s a kerület érdekeinek hű védelmezőjét fogják megtalálni. Tiszta lelkiismerettel, lángoló lelkesedéssel tudja és meri ajánlani az aranyosmaróthi választókerület képviselőjének: Karácsonyi Sándort!

Meggyőző szavai után kitört a lelkesedés, — döngő éljenek reszketették meg a levegőt.

A hamisítatlan ünnepeletéstől és lelkesedéstől meghatva emelkedett fel szó-lásra Karácsonyi Sándor. Örül, hogy nem aludt ki még a lelkesedés tüze a magyar szivekből. Erzi, látja, hogy ifjui hűv dobogtatja a sziveket, melyek fájó elszorulással rettegnek egy rosszabb jövő-től. Az ifjuságnak saját jövőndő sorsa lebeg szeméi előtt, midőn ösztönszerűleg, titkos sejtelmektől üzetve ünneplik az ellenzék nemes, hazafias küzdelmét. S az apák, kik saját énjük folytatását látják gyernekeikben, utódaikban vigyáznak arra, hogy ne hagyjanak megcsontított alkotmányt, üres szavakba, bohóc ruhába öltöztetett „szabadságot.”

Ő, — ugymond, — nem érdemli meg ezt az ünnepeletést! Egyszerű, szerény ember ő, aki csak kényszerítő körülmények hatása alatt iratta nevét arra a zászlóra, amelynek diadaláért eddig is küzdött. Nem akarta ezt ő soha, nem is remélte, nem is várta, öreg ember is ő már ehhez a tisztességhez. De, ha megtörtént, hazafias, lángoló lelkesedéssel fogja munkakörét betölteni, s hiszi, hogy a magyar haza igaz szerete a fiatalság erejét, kitartását fogja kölesönözni neki a munkálkodáshoz.

Tomboló éljenzés szakította meg szavait. Hosszu idő kellett, míg beállt a csend, hogy beszédét folytathatta.

Most az ország szomorú állapotának lefestésére tért át, általános érdeklődésben tartva mindvégig szóközi hűvvel mondott, hazafias előadásával hallgatóit.

Tisza István törvény- és alkotmányértéte minden magyar ember arcuzulése volt. Félkörbácsolta ereinkben a vért s arcunkba kergette, mely az útéstől szegénypirban égett. Felkeltette a félelmet, a rettegést a jövőtől. Ez történt november 18-án. Ezek után azt hitte mindenki, hogy a kormánynak buknia kell. De Tisza nem ment s még mélyebbre ült bele a

— Óh ha tudnám! Átkozom azt a percet azóta!

— Szereted-e azt, akiért elhagytál?

— Nem láttam azóta! Mint jó katonának labanczra kellett mennem. Léváról vissza kellett volna mennem új mátkámhoz, de téged feledni nem tudtalak. Azonban kétségbe ejt az, hogy te már másnak ígérteztél. Rut tervhez fogtam s itt ért el a végzet. Azóta bujdosom a szedett-vedett esőselék között. Labanczá lettem, de csak addig, míg te az enyém nem lehetsz.

— Ne mondd ezt Gyurka. Már a mi utaink ketté váltak. Te akkor labancz maradsz örökre.

— Nem maradok, nem is vagyok. Csak azt kell mutatnom (De sok van ma ilyen!)

Mért vetted fel férjem ruháját?

Akik látták azt hitték, hogy ő jön haza.

— De hol van ő?

— Most mindenki azt hiszi: haza érkezett. — Ha ismét menni kellene azt hinnék, te tartod vissza.

— Hová rejtéd, mondd meg?

— Megmondom, csak azt kérdem előbb szeretsz-e még?

— Ne, ne tépd fel a sebet. Azt mondd, hol van a férjem?

— Nem, nem tudom.

— Hát ruháit hol szerzed?

— Ne vallas tovább, nem mondhatok többet.

— De a férjem, mondd meg, mit tetél vele?

— Jó helyen van, senki se tud ott róla, csak én és bajtársaim.

— Hát többen vagytok? Oh én! Az egész világ fogja tudni.

— Nem, ne hidd! Jól tettem.

Ezalatt a lovat oda kötötte Gyurka egy utszéli fához, s észre se vették, hogy a kerti házban vannak, ott a hol oly sok, kellemes órájuk volt már.

— Ugye visszaadod őt?

— Vissza én, csak azt mondd szeretsz-e?

— Tiltaná ezt a törvényem is, de nem engedi a lelkiismeretem se. Szerettedek, azt tudod!

— Én még most is. Oh én szerencsétlen!

— Te vagy oka! Te voltál a hűtelen.

— Oh édesem, visszasírnám azt az időt. Vezekléssel élném napjaimat, csak bírhatnának.

— Oh ne tedd, rád még szüksége van hazánkknak.

— Nem! Végem van. Veszve a becsületed. De tán előttem nem?

— Nem!

— Amit tettem csak érted történt. Hibám ott kezdődött, mikor elhagytalak. Ezt jóvá tenni nem tudom többé. Birni akartalak ismét, de az eszközök rosszak voltak.

Juliska látta, hogy ura Gyurka kezében van, bizonyíték erre a férje ruhája, ami rajta van. Ha most elutasítja Gyurkát, urát nem kapja vissza. Isten tudja,

hol van elrejtve. De urát jobban szerette imádta őt, ellenni nélküle nem tudott már elvesztése halála lett volna. Ekkor szegte meg hűségi esküjét — férje iránti szerelemből.

* * *

Még sötét volt, mikor lódobogást hallott Gyurka. Bucsuzott. Lova itt volt ismét. Meg se álltak a verebélyi földvárig.

A várban lehányta magáról Gyurka Rác Pista ruháját. Leküldte a pinczébe a gazdájának, azzal az engedelmével, hogy haza mehet szolgástól. Gyurka pedig lefeküdt. Csak úgy ruha nélkül s lehet, hogy ez volt az oka későbbi betegségének. De valószínű, hogy szívujaja is volt. Nincs az anélkül, ki hűtlen hazájához, mátkájához.

Gyurka még sokáig maradt a várba, annak is a legvégső, legalsó pinczéjében. Sokáig hordtak neki társai ennyivalót, de lassan-lassan azokat is széthordta a szél. (Széjjel hagyták fogaikat.) Ekkor maga ment.

Sok éven át egy görnyedt, kiaszott sárga ember járt házról-házra. Öreg lehetett, mert nagy volt a szakála és ősz. Megfordult Kőrösön és Ujvárbán is hogy csak a lábnyomát érinthesse annak, akit szeretni fog a sirig.

Vigyázz a szívedre! ne tervezz, ne cserélj! Mert ha nem fogadsz szót: nyugalmat ne remélj!

4.

ministerelnöki székbe. Csak november 18-a után jött december 13-a, mely nap a megsértett magyar önértet orkányszerű kitörése volt. S ezek után apellált Tisza a nemzethez! Mint mikor a római halálraítéltek a plebshez mentek életet könyörögni.

De boldog-e a Magyar? Lehet-e boldogság egy olyan országban, melynek el akarják venni a szabadságát, önállóságát, amiut hogy már elvették gazdasági függetlenségét? Az önálló vámterület kérdését bonczolgatta azután ritka éleslátással kimutatta, hogy nekünk gazdaságilag teljesen önállóknak kell lennünk, mert ebben rejlik minden ország ereje s ellentállási képessége. Vagy talán nekünk nem kell erő és ellentállási képesség? Az önálló vámterülettel kapcsolatban említette meg a gazdasági fellendülés eszközeit, az iparfejlesztés szükségességét s a jelenlegi gazdasági állapotok szomorú jelenségeit s következményeit. Elénk állította ennek a legszomorubb, legfájóbb eredményét: a kívándorlást, mely évről-évre növekszik.

Helyesléssel fogadták beszédének minden egyes pontját. Nagy lelkesedéssel, hiszen az igazság mindig megtalálja az utat a szívekhez.

Utána még Jezsó József kispapát kaplán mondott rövidebb tót beszédet a nagy tömegben felrándult vidéki választókhoz. Szónoki hévvel hangzott szavait figyelemmel hallgatták s számtalanszor végigzúgott a helyeslés moraja a termen.

A gyűlést Dr. Török Mór beszéde fejezte be, ki törhetetlen kitartásra buzdította a párttagokat.

Azzal a biztos tudattal hagyta el mindenki a gyűlést, hogy az aranyosmaróthi ellenzék lobogójának diadalát mielőbb ünnepegni fogjuk.

Választási mozgalmak.

A lévai választókerületben.

Hazañas örömtől repes a szívünk, midőn a lévai választókerületben folyó választási küzdelmekről kell számolnunk. Oh mily nagyszerű idők volnának is ezek, ha bekövetkeznék, amire még néhány hét előtt gondolni sem mertünk, hogy a vármegye mindhárom kerülete ellenzéki képviselőt küld a parlamentbe. A régi dicsősége elevenedik fel előttünk, mert egykoron ám ugy vala, hogy Barsvármegye közönségét olyan emberek képviselték, kik a nemzeti alkotmány védelmében mindig az elsők között harcoltak.

Amde mi inkább történetet akarunk írni, mint lelkesíteni, ami a vármegye közönségében most ugy is nemcsak megvan, de valósággal tombol.

Leidenfrost László a hűséges ősi kormányparti jelölt ellenében az egyesült ellenzék képviselőjelöltje, ifj. Madarász József földbirtokos, az öreg kurucz Józsi bácsinak fényes tehetségekkel megáldott és nagy ambíciókkal telt fia.

Valóságos diadalmenetben járta be a választókerületet ifj. Madarász József képviselőjelölt, ami annál is inkább jól eső érzéssel tölthette el őt; mert ellenfelét látni sem akarják a választókerületben. S ami különösen megemlést érdemel, az, hogy a tót községek versenyeznek a magyar községekkel, hogy melyik tisztább ellenzéki a másikánál s ugy látszik a versenynek dicsőséges eredménye leszen.

A egész országban kevés oly lelkes ellenzéki kerület van, mint a lévai, ahol még a zászlókat is maguk készítik a választópolgárok.

A krónikát azzal egészítjük ki, hogy Leidenfrost László kormányparti képviselőjelölt irásbafoglalt programbeszédjét a választók alaposan megzavarták, mivel, miként a lévai önértetes magyar polgárok mondják: olvasni valójuk akad nekik különb is, mint amilyet egy mameluk képviselőjelölt szerkesztett. Nem lehet ugyan mondani, hogy a beszéd a gyomrában maradt a képviselőjelölt urnak, de hát tény, hogy a bevezetésen kívül egyebet nem hallgattak meg a választók.

Zselizen, Nagysallóban még nagyobb kudarcz érte őt, mert ezen helyekről szinte menekülnie kellett, annyira ellenzenes ott a programja.

Az ujbányai választókerületben.

Az ujbányai választókerületben is megtörténtek már a végleges jelölések. A szabadalvupárt részéről ujbol Wickenburg Márk grófot jelölték. Beszámolóját s illetve programbeszédjét Zsarnóczán és Ujbányán tartotta meg. A Tisza-elveket vallja és a szabadalvupárt megmentésében látja az ország jövőjének biztosítását. Nagyon hűvös hangulattal fogadták mindkét helyen. Kizárólag csak a személye iránti tisztelet hozta össze azon csekély számra olvadt hivatott, akik programbeszédjét meghallgatták. Azok a politikai elvek, amelyeket hirdettek, ma már elvesztették vonzó erejüket, ma már nem hisznek azokban még az oly 13 próbás mamelukkerületben sem, mint a minő eddig az ujbányai volt.

Valóságos vergődés és kinlódás e kerületben a kormány részére híveket toborozni. A zsarnóczai jelölt gyűlésen is legnagyobb részben csak azok vettek részt, akik a kormánytól, vagy a felsőbb hatóságtól függvén, a megjelenést el nem kerülhették. Általános sajnálkozás tárgyát képezi az egész kerületben Wickenburg Márk gróf előre látható bukása. Mindenki szívesen hajlik meg kiváló személyi tulajdonságai, humánus szelleme, leereszkedő vonzó természete előtt, de mindezen jeles tulajdonokkal sem képes azt az óriási szakadékot, amely a kerület többségének politikai meggyőződését és hitelvitét az övétől elválasztja, áthidalni. Ugyszólván teljesen magára hagyatva kénytelen a téli választás összes nehézségeivel s azzal a rideg közönséggel, amely politikai szempontból lépten-nyomon kíséri, megküzdeni.

Vele szemben néppárti programmal Wildfuer Károly dr. lépett fel. Melegen üdvözlöjük az ellenzék jelöltjét, aki hivatva van arra, hogy az ujbányai kerületet a kormány kezeiből kiesvarja s ezzel a Tisza-uralom bukását elősegítse. Nem kell valami különös látnoki tehetség annak megjósolásához; hogy az egyesült ellenzék törekvése az ujbányai kerületben célzott fog élni. Az értelmi osztály köréből nagyon sokan, akik eddig a szabadalvupárt programját vallották, áttértek az ellenzék táborába s vagy nyíltan agítálnak az egyesült ellenzék részéről felállított jelölt mellett, vagy pedig közömbösek maradnak, de a kormány jelöltje érdekében nem tesznek semmit. A választó közönség zöme pedig határozottan ellenzéki érzületű és ha a kormány jelöltjének érdekében már eddig is több helyen rendezett etetésben és itatásban bőven részt is vesz, ezzel politikai meggyőződését fel nem adja, sőt kérkedik vele, hogy a kormány jelöltje ily módon félre vezeti és megtéveszti.

A egyesült ellenzék megtette a kellő intézkedéseket a tekintetben is, hogy a kormány jelöltje érdekében netalán megtörtént, vagy tervbe vett visszaélések, hivatalos nyomás, fenyegetések felderíthetessenek, jegyzőkönyvíleg felvétesse, hogy annak idején a törvényes megtorlás el ne maradhasson. S ezen éber figyelemre az egyesült ellenzéknek annál nagyobb szüksége van, mert hisz nélkülözi mindazokat a hatalmas fegyvereket, amelyek a kormány jelöltje érdekében már eddig is használatba kerültek és tisztán csak erkölcsi alapon a meggyőzés igazságával akarja megvívni a küszöbön álló alkotmányos harcokat.

Három nap a választók között.

Folyó hó 13-án kezdette meg Karácsonyi Sándor, az aranyosmaróthi egyesült ellenzék képviselőjelöltje diadalmas körutját. Először a verebélyi járásban ismertette meg azokat a tiszta nemes elveket, melyeknek megtestesítéséért vette kezébe a háromszínű lobogót.

A nép szava: Isten szava! s nekünk, — kiknek szerencsénk volt a képviselőjelölt

urat körutjában kísérni — számtalan alkalmunk volt meggyőződni a népnek hamisítatlan, tiszta érzelmeiről, melyeket nem befolyásolt még eredménynyel semmi erőszak. Hallottuk a nép szavát s örült a szívünk, mikor láttuk, hogy megéri, miként saját jövőjé sorsának boldogságáról van szó. Adja a magyarok Istene, hogy ezen józan, önálló felfogása a népnek — melyre felvilágosodása és józansága vezérelte, mindvégig fennmaradjon.

Szerény krónikása vagyok a megtörténteknek. Minden pártnézet, elfogultság vagy szenvedély nélkül, egyszerűen és hűen mondom el gyenge hangon krónikámat.

A délutáni órákban érkezünk Verebélyre. Türelmetlenül, lelkesedéssel vártak ott már mireánk. A város határában tisztelendő Hermann József kaplán urral élén mintegy 5—600 főre tehető tömeg fogadott. Hálás hangon kell köszönetet mondani Hermann Józsefnek, mert neki sokat köszönhet a mi ügyünk, amint, hogy sokat köszönhet neki a verebélyi nép is, melynek felvilágosítását tűzte ki céljául. A tömegben koszorus leányok, fiatalos hévvel megáldott ifjak, megáldott elvekkkel rendelkező férfiak, megáldott méltó aggok! S minden arcon ott égett a lelkesedés izzó tüze, szemekben láng, akaratjukban erő! A főtéren mondotta el Karácsonyi Sándor beszédjét, programot nem fejtett ki, hiszen tudja mindenki, hogy miért küzd az egyesült ellenzék: a magyar nép szabadságáért! Beszédje magával ragadta a népet, rajongással hallgatták s befejezte után felhangzott a harsogó éljenzés!

Onnan A hára mentünk. A szintiszta érzelmeikkal megáldott magyar nép lelkiismeret furdalásokkal fogadott. Ott jártak már a lélekkufarok! S a sátán szava ígéretekkel csábít, s ki nem hajlandó a csábításokra? S a csábító sátán most is pénzt ígért, pénzt, — templomra pénzt! — Megszentségteleníteni törekszik az Isten fogalmát, sárba huzza, pocsolyába! S ők a pillanat hatása alatt meghallgatták! S most már bánják, szegyenlik, hogy mért nem kergették ki falujokból a csábítót, ki templomra ígért pénzzel akarja megvenni meggyőződésüket és tiszta lelkiismeretüket.

Nagymányán el sem fogadták a kormányparti zászlókat — nekik nem kell firhang és kapeza — de még a zászlókat hózó kocsi is kikergették a faluból. De a mi zászlónkat, melyre az igaz ügyért küzdő neve van felírva, szeretettel fogadták.

Nagyvalkházán is ugyanazon sors érte a zászlóiferent. Hull pedig el is égette a kormányparti zászlót és 180 koronával a kormánypart részére felbérelt bandával, — kik között négy választópolgár is van — fogadott. Oh aj község nemes urai mind ellenzékiek — együtt kapták ezen meggyőződésüket a kutyabőrre rajzolt czimerükkel! Ott sem lobogott kormányparti zászló. Besenő község népe őseitől: a régi bessenyőktől öröklött tüzzel fogadott. Lelkesedéssel hallgatták beszédünket, melylyel feltűztük bennök a magyar önértetet, mely áru és alku tárgyát nem képezi. Nem vált még vizzé bennük a magyar vér. Lángra lobbantja szíveikben — ha kell — a hazafias tüzet, ha a haza sorsáról, jövőjéről van szó. Diadalmenetben vonultunk ki a faluból Ujlóthra, hol a téli holdvilágnál tartottuk, állandó lelkesedés között beszédünket. Onnan Rendvére, Szencsére, Belleghre jutottunk, amely községek választói mindig tántoríthatatlan kitartással küzdöttek zászlóink alatt. Füssön már érezteti befolyását a három uradalom, mert ott feles a nép, de a hangulat ott is erős ellenzéki. Zsitvagyarmat nemes választói kitartó harcossai ügyünknek. A hamisítatlan lelkesedés, melylyel fogadtak, valóban hozzájuk illő volt. Zsitvagyarmat után még Melleket látogattuk meg s ezzel a verebélyi járásban tartott körutunk véget ért. Hazafelé vettük utunkat a téli holdvilág halvány fénye mellett, azzal a biz-

tos tudattal, hogy győzni fogunk, mert győznünk kell! De még nem jutottunk haza. Szelepcsény község előtt a falu apraja-nagyja megállította kocsinkat s beszélni kellett nekik! Malonyán is ugyan ez történt, ők már reggeltől vártak, előőrsoket állítottak, hogy jelezzék kocsink jövetelét. Itt különben egy kellemetlen incidens is történt, de ez azzal a haszonnal járt, hogy megismerhettük a malonyaiak törhetetlen ragaszkodását és — ha erre szükségünk lett volna — önfeláldozását is. Szeghed Béla, a tászári kör segédjegyzője megragadta a lovak zabláját és valószínűleg beszámíthatatlan állapotban, szitkokat szórva, Tászártól elakarta terelni utunkat. Botokat emlegetett, melyekkel a tászáriak reánk várnak. Hallva ezt a malonyaiak, kísérőinkül ajánlkoztak s körülövezve kocsinkat, jóformán az egész falu, mint testőrök követtek bennünket egészen Tászárig. De ott nem botokkal, hanem szeretettel fogadtak. Állandó helyesléssel hallgatták végig Karácsonyi Sándor beszédjét, midőn egy részeges hang bekiáltott az ajtón: „Csak lumpok és csavargók járnak éjjel, nem becsületes emberek!” Erre, mint a feldöntött méhkasból a raj, kizudult a néptömeg — s bár önmérséklésre intettük őket, az izgatott lapátokkal alaposan helybenhagyták.

* * *

Nem irnánk hű történetet, ha azokról a benyomásokról is nem közölnék egy pár szót, a melyeket a t. kormánypárt magaviselete keltett bennünk. Lapunk egyéb részében már megemlékeztünk azokról a botrányos eszközökről, a melyeket a kormánypárt vesz igénybe, hogy kieroszakolja a győzelmet, mégis talán jó lesz itt is egyet-mást felsorolni. Így például, a nép nyíltan beszéli azt, hogy a szavazatokért jelentékeny összeget kínálnak és a nép ugyan a vesztegetés iránt általában nem fogékony, de azért mégis hangsúlyozza azt, hogy akadhat egy-két olyan gyöngébb lélek közöttük, akik nem tudnak ellentállani az ily csábításoknak, bár ennek az erejét azzal gyöngítik, hogy egymásra vigyáznak nehogy egy ilyen Judás a falu becsületét bepizskítsa és lehet bizni abban, hogy ennek az éberségnek meg is lesz az eredménye. Mert a nép maga követeli azt, hogy a mennyiben ilyen megvesztegetett szavazatok netán a kormánypárt zászlaját juttatják többségre, akkor minden adat rendelkezésére álljon az ellenzéknek arra nézve, hogy a curiai bírások teljes szigorú sajtója a vesztegetéssel szerzett mandátumot.

A verébelyi járás jegyzői ugyan eddig még nem éltek vissza hatalmukkal, de nem is volna kívánatos, mert a nép erre nézve kellően fel van világosítva és ne vegyék az illetők rossz néven, ha saját jól felfogott érdekükben arra kérjük őket, hogy eddigi tapintatos, higgadt, becsületes magatartásukat a választás befejeztéig mindvégig megtartsák. Nem tudjuk, hogy jó szolgálatot teszünk-e nekik ezen díszretünkkel, de célunk az, viszont másrészt szembe akarjuk helyezni őket az aranyosmaróthi járás egynemely jegyzőjének határozottan ellenkező magatartásával, — aminek ezek az egyes jegyző urak megfogják inni a levét, — mert ha sohasem, úgy most minden bizonynyal utól fogja őket érni a nemezis.

Azt is kellett tapasztalnunk, hogy a felekezeti gyűléség felidézésével is hiszi ez a szerencsétlen kormánypárt a nép kegyét megnyerhetni. Nem szükséges, hogy részletezzük, miképpen teszik ezt, mégis meg kell jegyeznünk azt, hogy a zsidóság vagy nem érti meg eléggé a helyzet komolyságát, vagy pedig nem akarja megérteni. Mindkét esetben nagy büntetés lenne rá nézve, ha épen az a zászló győzne, amelyet e választókerületben támogat, mert az önmaga elleni gyűlölséget maga idézi elő. A nép, mely annyira önzetlenül lelkesedik és küzd az egyesült ellenzék zászlaja mellett, hogy nemcsak időt és fáradságot, de még pénzt is áldoz, mert egész közsé-

gek a saját pénzükön készítették a zászlókat, méltán várhatja el tőlük, hogy legalább is nem küzdenek ezen, a nép lelkesedése által felszentelt zászló ellen, ha már ép a lelkesedés tüze nem bírja őket arra hevíteni, hogy ezen zászlóért harezoljanak. Fenségesen nyilatkozik meg a nép liberalizmusára irántuk s a zsidóság hálája, hiszszük és reméljük, nem fog elmaradni.

Krónikás.

Hirdetményi kivonat.

Barsvármegye központi választmánya ezennel közhírré teszi, hogy Ó császári és apostoli királyi Felsege által az 1905—1910. évre legkegyelmesebben egybehívott országgyűlésre küldendő képviselők megválasztása céljából, a választás napja a törvényhatóság területén 1905. évi január hó 26-ára tűzött ki, mely napon a választás Aranyosmaróthon, Léván és Ujbányán mint a választókerületek székhelyein reggeli 8 órakor veendi kezdetét.

A központi választmány a lévai választókerületben három, az aranyosmaróthi és ujbányai választókerületben pedig két-két szavazatszedő küldöttséget alakított és pedig:

A) Az aranyosmaróthi választókerületben: választási elnök és az I. szavazatszedő küldöttség elnöke: Dr. Botka Győző, a II. szavazatszedő küldöttség elnöke: Dr. Persay Ferencz, választási jegyző és az I. szavazatszedő küldöttség jegyzője: Bodó János, a II. szavazatszedő küldöttség jegyzője: Szabó Lajos. Helyettes elnökök: Dr. Hámos Péter, Raschmann Tamás, helyettes jegyzők: Moldoványi Béla, Dr. Balásfy Géza.

B) A lévai választókerületben: Választási elnök és az I. szavazatszedő küldöttség elnöke: Báthy László, a II. szavazatszedő küldöttség elnöke: Dr. Frommer Ignác, a III. szavazatszedő küldöttség elnöke: Bedros József, választási jegyző és az I. szavazatszedő küldöttség jegyzője: Dr. Weisz Zsigmond, a II. szavazatszedő küldöttség jegyzője: Dr. Novotny Imre, a III. szavazatszedő küldöttség jegyzője: Dr. Koskó Béla. Helyettes elnökök: Medveczky Sándor, Moesy Lajos, Bodrogközy Zoltán, helyettes jegyzők: Faragó Samu, Dr. Kersék János, Komzsik Lajos.

C) Az ujbányai választókerületben: Választási elnök és az I. szavazatszedő küldöttség elnöke: Vetzél Isván, a II. szavazatszedő küldöttség elnöke: Dr. Balbach Béla, választási jegyző és az I. szavazatszedő küldöttség jegyzője: Staudt Nándor, a II. szavazatszedő küldöttség jegyzője: Koller János. Helyettes elnökök: Dr. Rischnek Béla, Dr. Horváth József, helyettes jegyzők: Niznik Béla, Csernák László.

A beosztás és szavazás sorrendje az aranyosmaróthi választókerületben:

Az I-ső szavazatszedő küldöttség előtt szavaznak: 1. Aranyosmaróth, 2. Rendve, 3. Nemeskosztolány, 4. Bisztricsény, 5. Kisbisztricsény, 6. Nyitrazegh, 7. Cseregye, 8. Oszlány, 9. Szencse, 10. Pázsit, 11. Simony, 12. Nagyvalkház, 13. Nagyugrócz, 14. Füss, 15. Nagylüle, 16. Mellek, 17. Tajnasári, 18. Aha, 19. Szkiezó, 20. Garamszentbenedek, 21. Zsitvaujfal, 22. Kisaranyos, 23. Nagyherestyén, 24. Néver, 25. Lédecz, 26. Keresztur, 27. Szelepcsény, 28. Vilsicz, 29. Heese, 30. Kisvalkócz, 31. Valkócz, 32. Malonya, 33. Gesztócz, 34. Nagyszelezsény, 35. Kistapolesány, 36. Perlep, 37. Szentmárton.

A II. szavazatszedő küldöttség előtt szavaznak: 1. Hizér, 2. Ujlóth, 3. Alsókamemez, 4. Felsőkamemez, 5. Bessenyő, 6. Ohaj, 7. Nagykeresnye, 8. Bellegh, 9. Hull, 10. Kiskeresnye, 11. Pozba, 12. Brogyán, 13. Kisugrócz, 14. Nagymánya, 15. Kalacsna, 16. Zsitvagyarmat, 17. Verebely, 18. Fenyőkosztolány, 19. Peszér, 20. Néved, 21. Bélád, 22. Kisherestyén, 23. Némethi, 24. Kisvozekény, 25. Csárad, 26.

Kisfalud, 27. Loócz, 28. Nagyvezekény, 29. Ebedecz, 30. Mankócz, 31. Zsikva, 32. Maholány, 33. Kisszelezsény, 34. Tászár, 35. Feketekelecsény, 36. Kisapáthi, 37. Zsitvakenéz.

A lévai választókerületben az I. szavazatszedő küldöttség előtt szavaznak: 1. Léva, 2. Nemesoroszi, 3. Vörösvár, 4. Ujpetend, 5. Ény, 6. Fajkürt, 7. Málás, 8. Szódó, 9. Tild, 10. Nagysáró, 11. Kissáró, 12. Barsendréd, 13. Alsóvárad, 14. Felsővárad, 15. Bajka, 16. Garamszentgyörgy, 17. Garamapáthi, 18. Marosfalva, 19. Tőre, 20. Nagydó, 21. Nagyszece, 22. Kiszece.

A II. szavazatszedő küldöttség előtt szavaznak: 1. Csata, 2. Oroszka, 3. Garamdamázd, 4. Garamvezekény, 5. Besse, 6. Lekér, 7. Garammikola, 8. Baracska, 9. Csiffár, 10. Mohi, 11. Mezőkissalló, 12. Hólvény, 13. Kiskosztolány, 14. Garamlók, 15. Zsemmlér, 16. Csejkő, 17. Garamujfal, 18. Óvár, 19. Ujbars, 20. Kiskálna, 21. Nagykálna, 22. Óbars.

A III. szavazatszedő küldöttség előtt szavaznak: 1. Cseke, 2. Fakóvezekény, 3. Aghó, 4. Zseliz, 5. Nemcsény, 6. Nyir, 7. Töhöl, 8. Alsópél, 9. Felsőpél, 10. Nagysalló, 11. Solymos, 12. Kovácsi, 13. Alsógyőröd, 14. Felsőgyőröd, 15. Gyékényes, 16. Tolmács, 17. Garamszőlős, 18. Nagykoszmály, 19. Garamkeszi, 20. Dobóberek-alja, 21. Vámosladány, 22. Garamkelecsény.

Az Ujbányai választókerületben: Az I. szavazatszedő küldöttség előtt szavaznak: 1. Ujbánya, 2. Tormáskert, 3. Felsőbessenyő, 4. Határkelecsény, 5. Karvaly, 6. Mocsár, 7. Kiszelfalu, 8. Mogyorómál, 9. Jallna, 10. Ókormöcske, 11. Lutilla, 12. Garamkürtös, 13. Garamszentkereszt, 14. Kellő, 15. Mailáth, 16. Grammindzent, 17. Lodomér, 18. Felsőpáthi, 19. Madarasalja, 20. Vihnyepeszerény, 21. Alsózsádány, 22. Dócsifürésze, 23. Gyertyánfaélesmarth, 24. Irtványos, 25. Szénásfal, 26. Revisteváralja, 27. Kisülés, 28. Zsarnóca, 29. Garamrév, 30. Orovnica, 31. Rudnó.

A II. szavazatszedő küldöttség előtt szavaznak: 1. Dallos, 2. Ujgyarmath, 3. Kaproncza, 4. Jánosgyarmath, 5. Bezeréte, 6. Bartos, 7. Koszorus, 8. Felfalu, 9. Radócz, 10. Lenge, 11. Sekély, 12. Repistye, 13. Kislócsa, 14. Saskóváralja, 15. Nagylócsa, 16. Szklenó, 17. Pálosnagymező, 18. Felsőtárnok, 19. Alsótárnok, 20. Apáthegyalja, 21. Felsőzsádány, 22. Geletnek, 23. Erdősúrany, 24. Bükköskút, 25. Felsőhámor, 26. Alsóhámor, 27. Zsarnóczakohó, 28. Nagyülés, 29. Magosmarth, 30. Berzenze.

A választásnál szavazati joggal csak azok bírnak, kik az 1905. évi állandó névjegyzékben bennfoglaltatnak s csak azon kerületben bírnak szavazati joggal, amelyben összeírva vannak.

A szavazás nyilvános előszóval történik.

A községek a fentebbi sorrendben s az egy községből való választók aszerint, amint egyik vagy másik jelöltre szavaznak, külön bocsátatnak szavazásra. Az első községnél a küldöttségi elnök által kihuzott sors dönt afelett, melyik jelöltre szavazók bocsátatnak először a szavazáshoz. Az utána következő községeknél felváltva illeti az egy jelöltre szavazókat az elsőbbség.

Azon választók, kik a szavazásra akkor nem jelentkeztek, amikor a megállapított sorrend szerint azon községen volt a sor, a többi választóknak szavazása után szavazhatnak.

Miután minden község a megállapított sorrend szerint szavazott és szavaztak vagy szavazásra felhívtak azon községek is, melyek a megállapított sorrendben meg nem jelentek, a választási elnök legalább egy órai és két órán túl nem terjedhető határidőt tűz ki a szavazásra való jelentkezésre.

A záróra letelte után is mindazon választók szavazásra bocsátatnak, akik a záróra letelte előtt a szavazásra jelentkeznek. Amíg a záróra tart, a jelentkező választók a többi választóktól elkülönítetnek

A választók személyazonosságának ellenőrzésére városokban a tanács két megbízott tagja, községekben pedig a községi bíró vagy helyettese és valamelyik községi esküdt vannak hivatva, kik e célból a választás helyén megjelenni s a záróra alatt is jelen lenni tartoznak.

Ezenkívül minden jelöltnek bizalmi férfia is joggal bír arra, hogy akkor, midőn valamely községre vagy városra a szavazás sora reákerül, ezen városból vagy községből egy-egy lakost, mint azonossági tanut jelöljön meg, kik mindaddig, míg azon város vagy község választói szavaznak, a választók személyazonosságát ellenőrzik.

A választóknak a választásnál semminemű fegyverrel vagy bottal megjelenni nem szabad.

A központi választmány elvárja, hogy minden egyes polgár feladatának magasztossága érzetétől áthatva, hazafias buzgalommal törekedni fog, hogy a választás a törvényben megszabott rendben és a legszébb polgári jog gyakorlásához méltón történjék.

A korteskedő pénzintézetek.

Nem tudjuk másutt is úgy van-e, mint Aranyosmaróthon, hogy a pénzintézetek is korteskednek a képviselőválasztások alkalmával egyik-másik képviselőjelölt mellett, de akár igen, akár nem, mindenképp a legnagyobb mértékben érdemi meg a nem ép leghizelgőbb kritikát.

Az „Aranyosmaróthi takarékpénztár“ és „Bars megyei Népbank“ már a mult választások során is kortes czélokra használtatott fel és pedig elég gyalázatos, utálatos módon és ha ez ellen eddig senki tiltakozó szavát felemelni nem merte, ez csak a közönségnek érthetetlen közönyösségére vall, a melyen úgy látszik ez a két pénzintézet felbuzdult és abban a téves meggyőződésben van, hogy amit tesz, helyesen teszi. Nos, nem igaz, nemcsak nem helyesen teszi, de a legnagyobb mértékben helytelenül, annyira helytelenül, hogy talán még büntethető visszaélésnek is lehetne nevezni, ha bizonyos egyéb feltételek is igazolhatók lennének.

Elsősorban is azt kárhozzatjuk és az ellen tiltakozunk, hogy egy pénzintézet kortes czélokra szolgáljon és másodsorban az ellen, hogy olyan módon használtassék fel kortes czélokra, a mint a multban és a jelenben is történik. T. i. azt a szegény népet, akinek egyebe sincs, mint az ő tiszta, mondhatnók szüziesen tiszta meggyőződése, ettől megrabolják és ez a nép belesüllyed az erkölcselenségnek eme legundorítóbb posványába.

Tudjuk, hogy a nép legnagyobb része ehhez a két pénzintézethez van kötve, a mennyiben el van eléggé adósodva a nép és a hitelezőjük ez a két pénzintézet. — Most mit tesz ez a két pénzintézet? Teszi azt, hogy ráijeszt a népre, hogy ha nem fogja szavazatát arra a jelöltre leadni, aki neki kedves — s neki sajnos mindig a kormánypárt jelöltje kedves — akkor felmondják a szegény népnek a kölcsönt, megperlik őket, költségeket okoznak nekik, eladatják kis vagyonaikat.

Hát kérjük, hogy illik-e ez, hogy megvan-e ez engedve? Ki és mily joggal merészel a részvényesek bizalmával visszaélni, mert hogy visszaélés, mert hogy nem tisztességes dolog, nyilvánvaló. Nem ilyen dolgokra kell a pénzintézeteknek felhasználni a népet, amely 60 és 80 ezer korona évi nyereséget izzad ki nekik és amelyből éppen az oroszlanrészt azok zsebelik be, akik ilyen dolgokra vállalkozni merészelnek.

Majd keresünk utat, hogy efféle eljárásokkal szemben a nép tisztességét, a nép becsületét megvédelmezzük, mert ha egy pénzintézet nem is csupán üzérkedésre van hivatva, arra semmiesetre sem, hogy az erkölcsöket korrumpálja. Szomorú fényt vet ez a pénzintézetre.

Persze, azt vetik ellenünk, hogy az fáj nekünk, hogy nem mellettünk korteskednek, hogy ellenünk korteskednek és

talán képesek avval is meggyanusítani bennünket, hogy utóbbi esetben talán még meg is dicsérik eljárásukat. Amde mi az ilyen ellenvetést ugyanazzal az undorral utasítjuk vissza, amelyet érzünk — midőn eljárásukat elbíraljuk.

Majd kérdést intézünk a részvényesek közgyűlésén, hogy ki adott nekik felhatalmazást ezekre, mert az a hír is van elterjedve, hogy a részvényesek pénzén kormánypárti zászlót csináltattak! De ellenzékit nem csináltattak! És ha ez csekélység is — ha ez bőven kifutja is abból a sok tizezer korona nyereségből, mégis, ha igaz, hűtlen kezelés bünteselekményét képezi — a mit megtorlás nélkül hagyni nem szabad, mert a részvényesek többségének sincs joga ahhoz, hogy politikai tendenciából a részvényesek vagyonát pocseköljék. Senkit sem lehet kényszeríteni arra, hogy vagyont áldozzon politikai meggyőződése ellenére — csak azért — mert akár az igazgatóságának — akár a részvényesek többségének más a meggyőződése.

Megengedjük, hogy talán a kelletténél erősebb színeket vettünk igénybe, — midőn ezeket szóba hoztuk, — de azt nem, hogy önzetlen hazafiak meggyőződésével összeegyeztethető volna az, hogy pénzintézetek kortes czélokra — és pedig ilyen uton-módon felhasználhatók lehessenek.

Nem tartjuk elegendőnek a tiltakozást — az semmi! Mulasztást követnénk el, ha pozitív aktiót nem indítanánk az ügy érdekében s azt hisszük, elhiszik nekünk, hogy az aktiót kellő eréllyel fogjuk megindítani.

Kortesidők.

Meddő kortesfogás.

Pető Albert fakereskedő azzal fenyegeti meg a népet, hogy soh'se kapnak nála munkát, ha az ellenzékre fognak szavazni.

De az egyszerű gondolkozásu parasztmunkás hamarosan megértette környeztetét, hogy a munkásnak nem a Pető Albertre, hanem a Pető Albertnek az itteni munkásra van szüksége, mert ez az ő létkérdése, a munkás pedig máshol is keresett ember.

Rossz adjutáns.

Aranyosmaróth képviselőtestületének, — vulgo kupaktanácsnak — igen gyarló kortesa van egy elnyomorodott harsabajuszu elnyomorodott tót snapszbruder alkakjában. Ezen gyámoltalan szárnalmas alak kémkedve lengeti harsa-bajusztát, lábait már csak az alkohol pillanatnyi hatása alatt mozgatva jár kel az utcákon. Tehát ilyen adjutáns karakterizálja a kupaktanács tekintélyét?

Megfelelő jelvény.

Egy méltányos és megfelelő választói jelvényt ajánlunk a Klobucsároknak, és pedig abban áll: hogy minden Klobucsár a kalapjára egy zsebkendőt akaszson, hogy az összes reakcionális hivi ama bizonyos zsebkendő szavazás nevezetes napjára emlékezzenek.

Választási epizód.

Az elmúlt vasárnap történt az érsekújvári vasúti váróteremben. Egy nagyvezetényi választópolgár a nagy hideg miatt beszurult a jó fűtött II-od osztályu váróterembe és a kályha mellett áldogálva erősen füstölt kis vörös makra pipájából. A portás azonban megsokalva a dolgot, a legujabb rendelet értelmében felszólítja az atyafit, hogy tegye zsebre a pipáját, mert itt tiltva van a dohányzás.

— Hát azt' azt ki tilthatja meg? — kérdi mérgesen.

— Hogyha akarja tudni, hát a kormány!

— No' iszen majd befutylók én az ilyen kormányoknak, amilyenek még a példálás sem tetszik, csak gyűjjenek a választások!

Közgazdaság.

Gazdasági fejlődésünk.

A közelmúltban, midőn a gazdasági életünk sivársága szembetűnően aggasztó volt és rombolással fenyegetett a nemzetközi bonyadalom, ráadásul pedig még az anyatermészet is megvonta hazánktól bőséges áldásait, sokan voltak akik kételkedtek abban, hogy ebben a gazdasági pangásban előnyös változás állhat be. A kételkedőknek látszólag igazat adtak a körülmények és mivel az emberi természet is inkább hajlik a tényállások elbíralásánál a legkedvezőtlenebb helyzetek felé és könnyebben lehet argumentálni és kapa-czitálni az egyént a negatív álláspontonra, közfelfogásá vált, hogy nagy gazdasági krízisben vagyunk, melyből előre láthatólag csak évek mulva fogunk tudni kilábalni.

A pesszimistákkal szemben azonban olyan helyről, ahonnan gazdasági életünk ütőerei nap-nap után éber megfigyelés alatt állanak, ellenkező és érdekes nyilatkozat történt. Helyes argumentumokkal sikra szált gazdasági életünk egyik vezérlő alakja, Kornfeld Zsigmond és leplezetlenül elmondta a maga igazságait. Ő nem látta oly sötétnek a jelent és jövőt, sőt ellenkezőleg, a javulás jeleire mutatott rá és magvas argumentumaival oda konkludált, hogy a gazdasági életünk hosszu aléltsága megszűnt és immár a kibontakozás és fejlődés meggyőzőre lépünk.

S ezeknél az argumentumoknál világosabban beszélnek a tettek melyeket immár elénk tárnak az események.

Közutudomásu tény, hogy a Magyar Általános Hitelbank részvénytőkéjét 10 millió koronával, 34 millióról 44 millióra felemelte Hasonlóan felemeli részvénytőkéjét a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 5 millió koronával, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár 21 millió koronával, az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár 2 millió koronával és alaptőke-emelést tervez a Hazai Bank is. Ez utóbbinak elhatározása még határozott formában nincs ugyan publikálva, de annak elmaradása nem jelenti a tőkefelemelés elmaradását.

Ha a részvénytőkék felemelését ily díszes sorozat nyitja meg, valószínű, hogy a felemelési folyamat szélesebb kört is érint és rövid idő mulva tudomást vehetünk még több elsőrendű pénzintézet részvénytőkéjének felemeléséről.

Mit jelentenek ezek a részvénytőkék felemelések? Bizonyára nem azt, hogy gazdasági életünk stagnál. Ellenkezőleg, ezek a mélyreható nagy akeziók azt jelentik és bizonyítják, hogy Magyarországon a gazdasági alap szilárdul és hogy azok a keretek és eszközök, melyeket eddig gazdasági életünk elégségesnek ismert, szűkek és a kereteken tágitani, az eszközöket pedig szaporítani kell. Vagy elképzelhető-e az, hogy oly időben, midőn a pénz értékesítésének előfeltételei nincsenek meg, akadjon merészsége valakinek, hogy a tőke támogatására számitson? És hol van az a korlátolt előrelátás nélküli tőke, amely az ilyen akeziót támogatná? A tőke az nem lát rózsás színben: látogat, fontolgat és csak, ha a maga érdekeit biztosítva látja, szánja rá magát, hogy mobillá váljék.

Az, hogy átmeneti jellegű események borussá tehetik a gazdasági élet horizontját, csak a fejlődés mellett bizonyít, mint ahogy az éltető nap sugarai is sokszor törnek meg a sötét felhőkön, de csak azért, hogy utóbb az anyaföldet még jobban megtermékenyítsék.

Meghalt egy ember.

Nem sirt senki sem, amikor Kerner Flórist temették. A gazdasszonya és néhány hivatalbeli kollégája kísérte ki utolsó útjára, koszorut a halottas kocsitetejére a temetkezési vállalkozó adott, miután nem akadt szeretőszív, jó barát, akinek eszébe jutott volna a temetés obligát díszét koszorut megadni. Sivár őszi idő kedvezett a

temetés hangulatának, a szürke égboltozatról lanyhán permetezett a hideg eső s a kollegák szidták a csunya, rosszindulatu időjárást, amely a temetés alkalmából nekik náthát fog okozni. Mikor leeresztették a koporsót a sírba, felkerekedett egy hideg keleti szél, végigsüvöltött a temető fonyadt ciprusain, száraz ecetfáin, az emberek borzongva húzódtak a kőkeresztek mögé és hangosan szidták a sivatószelet, ez volt Kerner Flóris halotti danája. Tompán részvétlenül zengtek: „Elmegyek a sírba”, azután a Miatyánkkal végezték fokozott sebeséggel s hant hantára esett a koporsó felett, néhány perc múlva készen állt a sírdomb, hogy itt egy ember fekszik és feküdni is fog még legalább harmincz esztendeig, miután ezen idő leteltével, a törvény értelmében a sírok felásatnak, hogy új halottaknak adjanak helyet. Sietve mentek el az emberek a temetőből és Kerner Flóris, amint magánosan élt egész életében, magánosan marad künn a temetőben is. Egyedül. Vak sötétség vette körül odalent a föld mélyén a tetemet, a szemeket, melyek, amíg láttak, a boldogtalanság keserű könnyeit sirták, a szívet, amely még dobogott, egyebet se tudott csak fujni és epkedni. Jobb Kerner Flórisnak odalent.

Esteledik. Az eső elállt, a felhők oszladozóba vannak s a nap, mint a végét érző nyájas öreg ember mosolyogni próbál szomorú őszi világra. Egyik-másik kereszt halavány aranyos fényben csillog, a temető félelmetes magányában ez a csillogás jól esik a szemnek, mutatja, hogy itt sem szűnt meg egészen az élet.

Egy asszony közeledik frissen hantolt sírdomb felé s amikor odaért, térdre roskadt és sirt. Sűrűn hullnak a könnyei, Kerner Flórist megsiratja valaki.

Egy asszony, aki szerette a halottat. Huszonöt év előtt együtt barangoltak a kisvárosi temetőt övező szőlőskertekben, kéz a kézben, szem a szemben, és bár nem mondták, hogy szeretik egymást, néma beszédjükből megértették, hogy egymáshoz tartoznak.

Flóris akkor szegény diákember volt, aki lezkeadásból, meg a gimnázium szerzetes tanárok asztaláról élt, miután jó tanuló volt és néhai atyja, aki vagyonos polgára volt a városnak, annak idején kegyes alapítványt tett a szerzet javára. De azért Kerner Flóris bizott magában, bizott a jövőben, erős volt a karja, a lelke s az élettel való birkozást semmibe sem vette. A leány, egy vagyonos kereskedő egyetlen gyermeke, szerette Flórist, ez volt a jövője, a vágya, az akarata. Flóris, amikor tisztába jött azzal, hogy a szíve Annuskáé, tisztában volt már magával is, a jövőjével is. Azon a napon, amikor először csókolta meg a leányt, gyönyörű, nagyszerű álmait, amelyekkel a jövőjét maga elé képzelte, mint egy varázsütésre szertefoszlottak és egy csendes, meleg, kis házitűzhely köré csoportosultak. Nagyság, pénz, csillogás, vezérszerep, sok gyönyörű vágyairól lemondott az Annuska fekete szemek kedvéért, minél hamarabb feleségül birni őt, ez lett szívének egyetlen óhajta. S ahelyett hogy Pestre ment volna tovább tanulni, idehaza maradt a kis városban, hivatal, hogy mindig Annuskája közelében maradjon. Három év múltán kinevezték egy kis hivatalba, amelynek jövedelméből szerényen el lehet tartani egy családot. Első dolga volt beállítani az öreg vászonkereskedőhöz, s megkérni a leánya kezét. Annuska atyja nagyot nézett az első perczben, aztán a szemeközé nevetett Kerner Flórisnak.

— Hát mit gondol öcsém uram! Azért tanítottam a leányomat az apácáknál, azért költöttem háromszáz vég vászon árát francia nyelvre, zongorázásra, hogy egy városi irnoknak adjam a leányom? Nem ettem gombát. Az ilyen szegény ördögnek, mint maga, öcsém, varróleány kell, vagy tanítónő, aki segíteni tud az urának a keresetben. Nem uri leány kell magának, aki szerencsétlennek érzi magát ha padlót kell surolnia. Így-ugy, öcsém uram! Isten hírével.

Kerner Flóris úgy ment az öreg vászonkereskedő boltjából, mint akit valami nagy bunkóval fejbe ütöttek. Vége az élete reményének. Arra, hogy ne tagadják tőle az Annuska kezét, soha nem is gondolt. Ugyan maga körül látott már sok hasonló dolgot, a kartársai kisebb-nagyobb szerelmi hajótörésein megismertették vele az érem másik oldalát is, de ő Annuskát egy kiválasztott más lénynek, a maga szerelmét pedig oly hatalomnak tartotta, amelynek mi sem állhat az útjában. S most belátta, hogy ő is csak úgy járt, mint sok szegény ördög, a ki olyan kocsiba kapaszkodik, amelyik nem veszi fel. Aznap este beszélt Annuskával, aki hideg volt hozzá és zárkózott. Amint Flóris elment, az apa maga elé ezítalta a leányát és szigorú prédikációt tartott neki.

— Neveltettek, tanitattalak. Jólétben nőttél fel és most egy koldusé akarsz lenni. Tudod-e mi az: nyomor és szegénység? Bűn és szégyen! Tudod mi az amikor lomposan, kopottan kell az utcán járni és minden mulatságtól, szórakozástól tartózkodni! Tudod-e mi az: fűtetlen szoba, rozsz ebéd, vacsora, amely után éhesen kelsz fel az asztaltól? Nohát ennek az életnek mégy neki, ha annak a szegény kis irnoknak a felesége leszel. Ha hozzá mégy, tőlem ne számíts támogatásra, mert nekem még három gyermekem van, akikről gondoskodnom kell. A te könnyelműségednek ők az áldozatává nem lehetnek.

Es beszélt még neki sokat az öreg vászonkereskedő a szegénységről, a nélkülözésről, az örömtelen életről, ami rá várna Kerner Flóris oldalán.

Annuska engedelmes szófogadó leány volt. Elhitte amit az apja mondott és sírva igérte meg, hogy letesz szerelméről.

Ezt meg is mondta Kerner Flórisnak. — Isten áldja meg kisasszony, — szökött Flóris s ezzel sarkon fordult és eltávozott. Nem mondta a leánynak, hogy miatta hagyta félbe pályáját, melyen talán nagyra vihette volna. Nem tett szemrehányást, csendesen elment s otthon keserves sírással dült le az asztalra.

Azóta nem beszélt a leánynyal. Mikor férjhez ment az Annuska a járási orvoshoz, Kerner Flóris az napon nagy murit esapott a pajtásaival, elitta a két havi fizetését, részeg volt egy héti, azután kijózanodott és azóta nem is mulatott többet. Csendes, mogorva ember lett belőle, asszonyfélével szóba sem állt. Szürke egyhangúságban teltek el napjai. A dolgát óra pontosságával végezte el s a pajtásai csak azt a változást észlelték rajta, hogy nem tudott többé mosolyogni. Husz év múlt el így s az agglegény végre meghalt. Doktorok azt mondták szélhűdés, a háziasszonya, Galambosné azonban megesküdött rá, hogy a szíve fájdalma ölte meg. Mert nem bírta felejteni a járási orvosnét.

A selyembe öltözött szép uri asszony pedig most ott sir keservesen az elhagyott sír fölött. Annuska boldogtalan volt örök életében, kötelességét hiven teljesítette, de mióta asszony lett, nem tudta mi az öröm, mi az édes csók.

Kijött a temetőbe, a férfi sírjához, akit szeretett s miközben sűrűn hullottak könnyei, aggódva nézett szét, nem látja-e valaki? . . .

Felhő Akos.

H i r e k.

A szétugrasztott szabadelvűpárt. Méltó sors érte azt a társaságot, mely az aranyosmaróthi választókerület egyesült, de egyesülve sem valami nagy erőt képező kormánypárti végrehajtó bizottságát képezi. Hát persze, ezek a kormánypárti jó urak azt hiszik, hogy nekik már minden szabad és már miért ne hinnék, hiszen ők az erőszakot képviselik, az erőszakot támogatják s valóban következetlenek voltak, mint mindig, ha hagyták magukat egy közönséges főbírói határozat által terrorizálni. Ha mi volnánk azok a kormánypártiak mi nem hagytuk volna bizony magunkat, mert ha az országában kendőlobogtatással le-

het az alkotmányt felfüggeszteni, akkor mért ne lehetne a városháza termében, miként a mi szabadelvűpárti végrehajtó bizottságunk is akarta, a hatalmas végrehajtó bizottsági ülést megtartani, mikor a népre nagyon jó hatással van az, ha az urak a községházáról hirdetik az igazságot s hogy ez egy épenséggel nem olyan nagyon fontos a törvényben meg van tiltva, hát már csak ez nem olyan fontos s ez éppen a választási törvény már csak ez nem olyan nagy dolog. No de ne tréfálkozzunk, megesett, mert meg kellett esni ott ahol a hatóságok szigorúan hajtják végre a törvényeket, hogy az aranyosmaróthi főszolgabíró kötelességszerűen hivatalos végzésel szólította fel a városházára összegyűlt végrehajtó bizottságot, hogy oszoljanak szét; mert a városházát kortestanyának felhasználni nem szabad.

A pozsonyi ügyvédi kamara köréből. A pozsonyi ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Dr. Egrý Dezsőt Vág-sellye és Dr. Kun Mihályt Nagytapolcsány székhellyel az ügyvédek lajstromába bejegyezte.

A főbírák és az ügyészség figyelmébe. Utón-utófélen hallani azt a sok vesztegetést, melylyel különösen egyes birakosok, uradalmi alkalmazottak, jegyzők és bírák a népet a kormánypárti jelölt érdekében vesztegetik. Azt hisszük, hogy nem szükséges neveket felsorolnunk, mert nem ami feladatunk, hogy u. n. spiczi szerepre vállalkozzunk, de ha másképp nem tudjuk elérni azt, hogy a főbírák és az ügyészség ebbe az általánosan ismert igazán hajmeresztő dolgokba beleavatkozzanak, úgy ha mindjárt belepustulunk is, kénytelenek leszünk az illetőket névszerint a hatóság figyelmébe ajánlani és őket nyilvánosan a közmegegyezésnek kiszolgáltatni.

Táncostély. A Barsvármegyei Casinó saját helyiségeiben 1905. évi január hó 21-én este 9 órakor táncostélyt rendez. Belépődíj: személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona.

Barsvármegyei Népművelő Egyesület a következő pályatételt tüzi ki: Az írás és olvasás tanításának legújabb állása kritikai világlátásban. Jutalma 50 korona. A jutalom a viszonylag legjobb műért kiadatik. Határidő 1905. május hó 31-ike. Pályamunkák az elnökséghez küldendők Vámosladányba. Csak egyesületi tagok pályázhatnak.

Kaszinói közgyűlés. A bars megyei kaszinó folyó hó 28-án tartja rendes évi közgyűlését.

Az egy gyermek rendszer ellen. A Garam-menti magyar községekben elharapózott egy gyermek rendszer ellen érellyes akciót indított meg a barsi ev. ref. egyházmegye tanácsa, mely elhatározta, hogy ezen községekben előadásokat fog rendezni vasárnaponként a nép számára, hogy az egy gyermek rendszer erkölcsatlenségéről és a magyar hazára nézve káros voltáról felvilágosítsa. Az előadások megtartásával Patay Károly nagyszecsei lelkész egyházi tanácsbíró, Birta József lévai lelkész és Dr. Kersék János ügyvéd, világi tanácsbíró bizattak meg. Az előadás sorozatát tegnapelőtt délután kezdték meg Nagyszecsen. Adja az Isten, hogy eme nemes törekvésüknek kellő sikere legyen.

Lopás. Chubacsek Zakariás Garamkelecsényben tartózkodó közsörüs Schmitdmajer Ferencz foglalkozás nélküli péksegéddel a folyó hó 7-én délután a Lutovszky-féle koresmahelyiségbe tért, hol Chubacsek a bortól megittasodva, a koresma asztalánál elaludt, mit vendége Schmitdmajer arra használt fel, hogy ezüst óráját lánczczal együtt zsebéből kilopta. A károsult a lopást csak a folyó hó 8-án vette észre, amidőn panaszával a rendőrséghez fordult, hová a gyanúsított elvezettetett, de a lopást tagadta s csak akkor ismerte be, midőn megmotoztatásakor zsebében az óráról a zálogzédula megtaláltatott. Az órát még a lopás napján 30 korona erejéig elzalogosította, az ekként

szerzett pénzből 18 koronát elmulatott s csak 12 korona találtatott nála. Schmitd-majer letartóztatván, megbüntetése végett a lévai kir. járásbíróshoz kísértette át.

Csudabogár. Egyik diplomás ember, aki igényt tart arra, hogy okos embernek tartsák, megfeszített izmokkal, ökölre szorított kezével verdesi a mellét, hogy ő a legszélsőbb 48-as ellenzéki, de ha mégis arról van szó, hogy kormányparti képviselőre szavazzon-e, avagy pedig olyan néppárti jelöltre, akit a 48-as párt vezére, Kossuth Lajosnak a fia is hazafias kötelességszerűen támogat, akkor elveinek fenntartása mellett elvi okokból nem a néppárti jelöltre fog szavazni, hanem a kormánypart jelöltjére — sőt elkövet minden tőle telhetőt, hogy a néppárt jelöltjét megbuktassa. Ha valaki ezt nyíltan megteszi és nyíltan hirdeti és mégis okos ember akar lenni: nohát ez egy csudabogár — de nem okos ember.

A lévai műkedvelők zene-kara. Miként Léváról értesülünk, egy régen pengetett eszme jutott a megvalósuláshoz. A lévai zenekedvelők egyesülete ezimel egyesületté alakult át, mely egyesületnek a célja, hogy alkalmat adjon a zenekedvelőknek magukat az összejátékban gyakorolni s természetesen egyúttal az is, hogy időszakonként a közönséget szórakoztassa. Az egyesület élére Belcsák Béla városi mérnök került, akitől a közönség sokat remél.

Vidéki pénzintézetek részvényeinek árfolyamjegyző lapja. A vidéki pénzintézetek részvényeinek árfolyamára nézve nem volt eddig megbízható kimutató, mert ezen részvények csak a magánforgalomban szerepelhettek. A magyar pénzintézetek országos szövetsége r.-t. üdvös kezdeményezése véget vet ennek a bizonytalan állapotnak, amennyiben rövid időközökben árfolyamlapot állít össze és ad ki a kötelékébe tartozó pénzintézetek részvényeinek árfolyamáról. A most kiadott ár-

folyamlap már 136 intézetet foglal magában s kitűnik belőle, hogy újabban ismét 24 intézet csatlakozott a szövetséghez.

Törvénykezés.

Megátalkodott tolvaj.

Csak egy 4 korona értékű kerékkötő láncot lopott el Geletneken 1904. májusában nyitott szinből Kovács József, Kakara Ernő József cigány és mégis nagy bajba került, mert megelőzőleg már 2 ízben volt büntetve lopásért, ami pedig a btk. 338. § alapján tekintet nélkül az ellopott dolog értékére büntetett minősíti a lopást. A büntető törvénynek e §-a nem lehet ismeretlen a vádlott cigány előtt, mert mindenképpen azon volt, hogy lemossa magáról a visszaesés gyanúját s ezért a személyazonosság megállapításánál is 5 évvel idősebbnek vallotta magát és mit sem akart róla tudni, hogy ő már a helybeli kir. törvényszéki fogházban, valamint az újbányai járásbíróshoz fogház lakója lett volna és félénken kockáztatta meg, hogy talán az öcsese lehetett kosztossa az illető fogháznak, míg végre a vonatkozó ítéletek tartalma visszaadta emlékező tehetségét és magára ismert. Ezután már bevallott mindent és az enyhítő szakasz alkalmazásba vételével kiszabott 6 hónapi börtönt, tekintettel az erős téli hidegre és nyári öltözékére nem találta szigorunak.

Választás az oka.

Lapunk felelős szerkesztője feljelentette Neufeld Sándor verebélyi és Kohn Bertalan aranyosmaróthi könyvnyomdatulajdonosokat nyomtatvány után elkövetett rágalmozások miatt, mert utóbbi még a saját felekezetének a templomában is terjesztette azokat a czédulákat, melyeken a rágalmozások és sértések foglaltak. Különben igen érdekes és „Kortesda!” a czime. Ime egy-két sor: „Igy is csalja ezt a népet,

fokozza a szegénységet”, vagy „Nem hiába, hogy fiskális, becsapja még a papot is.” — Ennek a kortesdálnak úgy látszik az a célja, hogy a népet a zsidóság ellen izgassa, mert más czélját nem lehet elképzelni. Az ügyesség úgy látszik erről még nem vett tudomást.

Késelő kocsis.

Harcias legény volt Zvara István lévai kocsis, de a vitéz babérokat nem a harc mezején aratta, hanem az est homályában Léva városának aszfaltján, ahová egy szép októberi vasárnapon esti 9-kor a korezmából Szitka Sándor kisbéressel a pálinkától derűs hangulatban lépett ki s mert keskenynek találta az aszfaltot, belekötött a saját háza előtt álldogáló Mihalka Géza cipészlegénybe, a kinek figyelmeztetése csak még jobban felpaprikázta a vitéz kocsis és társának kedélyét. S míg Szitka meglegedett azzal, hogy esernyőjével sujtott a sértettre, addig Zvara hatásosabbnak vélte a késsel való operálást és zsebkésével Mihalka Géza t úgy mellbe szurta, hogy az 3 hétig nyomta az ágyat. Zvar István pedig a vádoltak padjára került, ahol ugyancsak megjuhászodva mentegődött és bünyöségének tudatában megnyugvással fagadta a kir. törvényszéknek marasztaló ítéletét, amely az 1 évi börtönbüntetéssel bizonyára elveszi kedvét hasonló vitézkedéstől.

Szerkesztői üzenetek.

(A szerkesztőség e rovat alatt készségesen ad felvilágosítást a tudakozódnak, csak névtelen levelekre nem válaszol.)

K. J. urnak. Ön a karácsonyi számot kéri — Ime a Karácsonyi szám.

P. S. Kénytelenek vagyunk elismerni, hogy cikkében sok jó gondolat található, de még sem használhatjuk, mert a gondolatnak némi formát is kell adni.

Haza! Csak vigyázzanak, mert azok a gazok, akik oly szemérmetlenül vesztegetik a népet igen-igen pörül fognak járn.

562
1904

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi 60 t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aranyosmaróthi kir. bíróságnak 1904. évi V 450/1 számú végzése következtében hivatalból Mankócz község javára Szakman Mihály ellen 217 korona s járuléka erejéig 1904. évi december hó 12-én fogantatott kiel. végreh. után le- és fetűfoglalt és 910 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, szekér nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek az aranyosmaróthi kir. bíróság 1904. évi V 450/2 számú végzése folytán 217 korona tőkekövetelés, ennek 1904. évi október hó 6. napjától járó 5% kamatai 1/2% váltódíj és eddig összesen 31 korona 78 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Mankóczon a helyszínen leendő megtartására 1905. évi január hó 23-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felűfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Aranyosmaróth 1905. évi január hó 8-án,
bagotai Lengyel Auréli, kir. bir. végrehajtó.

Visontai rizling és

kadarka-ujbor

Szkiezói fehér ó-bor

1900. évi termés.

Kapható:

Simko Adolfnál

Aranyosmaróth.

Nagyobbvételnél árendedmény

Hangverseny Grammophon!

Beszél, énekel

és

zenél.

Rendkívül érdekes szórakoztató eszköz családok részére, vendéglőknek és kávéházaknak.

Nagy választékban raktáron

30 frttól 200 frtig.

Lemezekből dus választék.

Klein Sándor

órás és ékszerésznél Léván.

Kedvező fizetési feltételek.

A jelenko csodagépe!

Több ezer reprodukció a világ leghiresebb művészeitől.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Ugyanitt kapható Dombay Hugó legújabb verskötete.

Dóczy könyvnyomda, Aranyosmaróth.